

Kaupunkilaiset päättivät rahasta! Kirjasto käynnistää valitut pilotit ensi vuonna

Kolmessa osallistuvan budjetoinnin työpajassa 25.10., 29.10. ja 30.10. käytiin ajatukset ja ideat mielessä vilistäen pureskelemaan kysymystä siitä, mihin kirjaston kannattaisi käyttää 100 000 € kehittämisrahaa ensi vuonna. ”Jännittävää, mutta jotenkin vaikealta tuntuu”, sanoi eräs rouva kirjaston ryhmätyöhuoneen ovella. Tottahan se onkin, ettei työpajoissa vallinnut mikään ”heppoinen höttö tunnelma”. Niissä käytiin kiihkeitä keskusteluja yhteisymmärryksen löytämiseksi. Niissä laskettiin leikkiä ja naurettiin. Niissä tehtiin hommia ihan kunnolla – tuloksena neljä pilottia, jotka kirjasto käynnistää ensi vuonna.

Päätöstä tekemässä innostuneet kirjaston kehittäjät

Keskustakirjasto tarjosi ensimmäistä kertaa kaupunkilaisille mahdollisuutta päättää yhdessä 100 000 € suuruisen kehittämisrahan käytöstä. Kaupunkilaiset valitsivat osallistuvan budjetoinnin työpajoissa, mitkä kirjaston pilottiprojekteista käynnistetään jo ensi vuonna. Pilotit perustuivat kaupunkilaisilta vuoden aikana saatuihin keskustakirjastounelmiin ja ne oli budjetoitu etukäteen. Työpajoissa käytiin vilkasta keskustelua, mielipiteenvaihtoa ja ideointia. Ääneen pääsivät monenlaiset kaupunkilaiset herttoniemeläisestä perheenäidistä kooderiin, kaupunkiaktivistista kaunokirjallisuuden ystävään. Koolla oli selvästi kaupungin parhaita osaajia ja innokkaita kirjaston kehittäjiä.

Kädennostoaänestyksiä, erillisneuvotteluita ja naurun remakkaa

Työpajoissa tunnelmat varioivat tiukasta mielipiteen vaihdosta ja perusteellisista keskusteluista, jopa erillisneuvotteluista, hyväntuuliseen vitsailuun ja yhteishengen nostattamiseen. Odottava jännittyneisyys ja toisaalta tekemisen innostunut tunnelma kielivät siitä, että osallistujista tuntui virkistävän erilaiselta päästä todella päättämään rahasta. Eräs osallistuja puki tuntojaan sanoiksi: ”Minulla oli aivan kamala päivä tänään töissä, mutta tämän työpajan myötä se muuttui ihan mahtavaksi”. Toinen iloitsi siitä, että lähidemokratiaa todella toteutetaan näin konkreettisesti: ”Oli hieno nähdä, että homma toimii”.

Yhteisistä asioista päättäminen on tärkeää

”Sana ’osallistuva budjetointi’ voi kuitenkin karkottaa ihmisiä, koska se kuulostaa siltä, että osallistuakseen pitää olla vähintäänkin akateemikko. Ihan kuin minimivaatimuksena olisi se, että osaa perustella mielipiteitään melkein kuin ammattipoliitikko”, huomautti yksi osallistuja. ”Mutta niin se pitääkin!” vastasi toinen. Yhdessä pohdittiin sitä, miten työpajojen osallistujamääriä olisi voinut vielä kasvattaa. ”Mikä on se tärkein kannustin, että kiireinen ihminen vaihtaa vapaillaan kotona yhteisistä asioista päättämiseen?” Siis kuinka saada kaupunkilaiset ymmärtämään, että yhteisistä asioista päättäminen on tärkeää?

Kolmen työpajan yhteenlaskettu tulos:

1. Digikulttuurin uudet ilmentymät: Kaupunkiverstas Kohtaamispaikalla
2. Lasten ja perheiden palvelut: Satusynttärit kirjastossa
3. Rentoutuminen, hiljaisuus ja slow: Suvanto - rajaton tila mielen virkistäytymiseen
4. Kirjallisuuden uudet konseptit: Lost & Found - nykykirjailijat herättävät henkiin klassikot
5. Lukukokemusten näkyväksi tekeminen: Kuinka kirjat liikuttavat meitä
6. Tapahtumat ja elämykset: Yökirjasto – sinkkuelämää hyllyjen välissä
7. Asiakas tekijänä: Lauluhuone Kirjasto 10:ssä
8. Vertaisoppimisen uudet muodot: Toisilta oppimisen festivaali

Toteutukseen valikoituvat Kaupunkiverstas, Satusynttärit, Suvanto ja Lost & Found yhteissummalla 108 000 €. Suvanto toteutetaan osallistujien toiveiden perusteella kevyemmin ja edullisemmin, jotta pysytään 100 000 € raamissa. Kirjasto käynnistää pilotit vuoden 2013 aikana. Osallistujat ideoivat myös kaksi kokonaan uutta pilottiprojektiehdotusta: sakkujen maksaminen aikapankin toveilla sekä vanhusten ja nuorten verkkodemokratiaa kehittävä hanke. Lisäksi osallistujat kehittivät pilottiehdotuksia eteenpäin. Jatkokehittelyihin ja uusiin ehdotuksiin voi tutustua osoitteessa www.keskustakirjasto.fi/osallistuvabudjetointi.

*Suuri kiitos kaikille osallistujille! Paljon uutta syntyi ja paljon jäi käteen.
Kumppaneina hankkeessa toimivat Avanto Insight ja Emobit. Hanketta rahoittaa Sitra.
Ruotsinkielinen tiedote seuraa perässä mahdollisimman pian.*

Lisää tietoa aiheesta:

- Keskustakirjasto.fi/osallistuvabudjetointi
- Keskustakirjasto facebookissa
- Osallistuvabudjetointi.fi
- Kaupunginkirjaston talousdata OpenSpending -alustalla

Lisätietoja:

Maija Berndtson
kirjastotoimen johtaja
Hgin kaupunginkirjasto
gsm 040 551 7335
maija.berndtson@hel.fi

Pirjo Lipasti
projektisuunnittelija
Keskustakirjasto
gsm 040 336 1058
pirjo.lipasti@hel.fi

Virve Miettinen
vuorovaikutussuunnittelija
Keskustakirjasto
gsm 040 168 5748
virve.miettinen@hel.fi